

Usnea glabrata

Dvärgskägglav

Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Lecanorales*, **Familj:** *Parmeliaceae*, **Släkte:** *Usnea* (skägglavar), **Art:** *Usnea glabrata* - dvärgskägglav (Ach.) Vain. **Synonymer:** *Usnea plicata* var. *glabrata* Ach., *Usnea soredifera* (Arnold) Lynge

Kännetecken

Dvärgskägglav är en gulgrå, kort hängande, rikligt förgrenad busklav, upp till 5 cm lång. Basen är ljus. Grenarna är släta eller något gropiga. Soredier är vanliga på smågrenar och i grenspetsarna. Fibriller finns på hela huvudgrenarna men papiller saknas. Apothecier är sällsynta. Bålen har fumarprotocetrarsyra (tunnskiktskromatografi). Arten är lik flera andra skägglavar *Usnea* och kan vara svår att skilja från t.ex. grymig skägglav *Usnea lapponica* men denna är i regel längre än 5 cm och har papiller. Dessutom kan med tunnskiktskromatografi salazinsyra och caperatsyra påvisas. Ibland saknar grymig skägglav lavsubstanser.

Utbredning och status

Arten är endast känd från en lokal i Uppland. Det finns också obekräftade uppgifter från Södermanland och Värmland. Trots att arten eftersökts har den inte återfunnits. Nuvarande information indikerar att arten är försvunnen från Sverige. Dvärgskägglav är uppenbarligen mycket sällsynt i Danmark (rödlistad), Norge och Finland (rödlistad). Beroende på att systematiken inom skägglavarna *Usnea* är dåligt känd är totalutbredningen oklar.

Ekologi

Arten växte både på barr- och lövträd men närmare information om ekologin saknas.

Hot

Arten har sannolikt försvunnit beroende på en kombination av luftföroreningar och skogsavverkningar.

Åtgärder

Om arten skulle återfinnas måste lokalen skyddas.

Övrigt

Utländska namn – NO: Dvergstry, FI: Kiiltonaava.

Litteratur

Carlin, G. & Swahn, U. 1977. De svenska *Usnea*-arterna (skägglavar). *Svensk Bot. Tidskr.* 71: 89–100.

Författare

Göran Thor 1999. © ArtDatabanken, SLU 2005.